

Kansallinen yhteiskehittämistyöpaja
ilmastoAKIS - Ratkaisujen, puutteiden
ja hyvien käytäntöjen tunnistamiseksi

20.11.2025

Maria Suomela, Proagria Keskusten Liitto

Kansallinen ilmastoAKIS-työpaja – Ratkaisut, haasteet ja hyvät käytännöt

20.11.2025 klo 13-16.30, Elinkeinoalo, Seinäjoki

OHJELMA	
13:00	Avaus ja konteksti - Tervetuloa ja esittäytyminen • Mikä on ilmastoAKIS? Miksi olemme täällä? • Mikä on ClimateSmartAdvisors-projekti • Entä EVECSA-projekti? Miten se liittyy tähän? • EU:n maaseuturahoitus ilmastotyön tukena
13:30	Lämmittely
13:40	Alkukysymys pienryhmissä – oma työni ilmastoviisaanviljelyn edistämiseksi
13:45	Ryhmätyöskentely - Ratkaisut, haasteet ja hyvät käytännöt
n. 14:30	Kahvitauko - kahvit ja hyvät jutut jakoon
15:00	Priorisointi ryhmissä - viimeistely
15:15	Priorisointi yhdessä - Mitä pitäisi tehdä seuraavaksi, että ilmastoviisaat koulutus- ja neuvontapalvelut kehittyvät?
15:45	Miten tästä eteenpäin
17:00	Päätös

Työpajan tavoite: yhdessä kehittää ilmastoviisaita koulutus ja -neuvontapalveluita
→ ilmastoviisaiden ratkaisujen käyttöönottoa maataloudessa

ilmastoAKIS

CSA-AKIS

Tavoitetila

ClimateSmartAdvisors (CSA)

Hankkeen esittely

CSA KESKEISET TAVOITEET

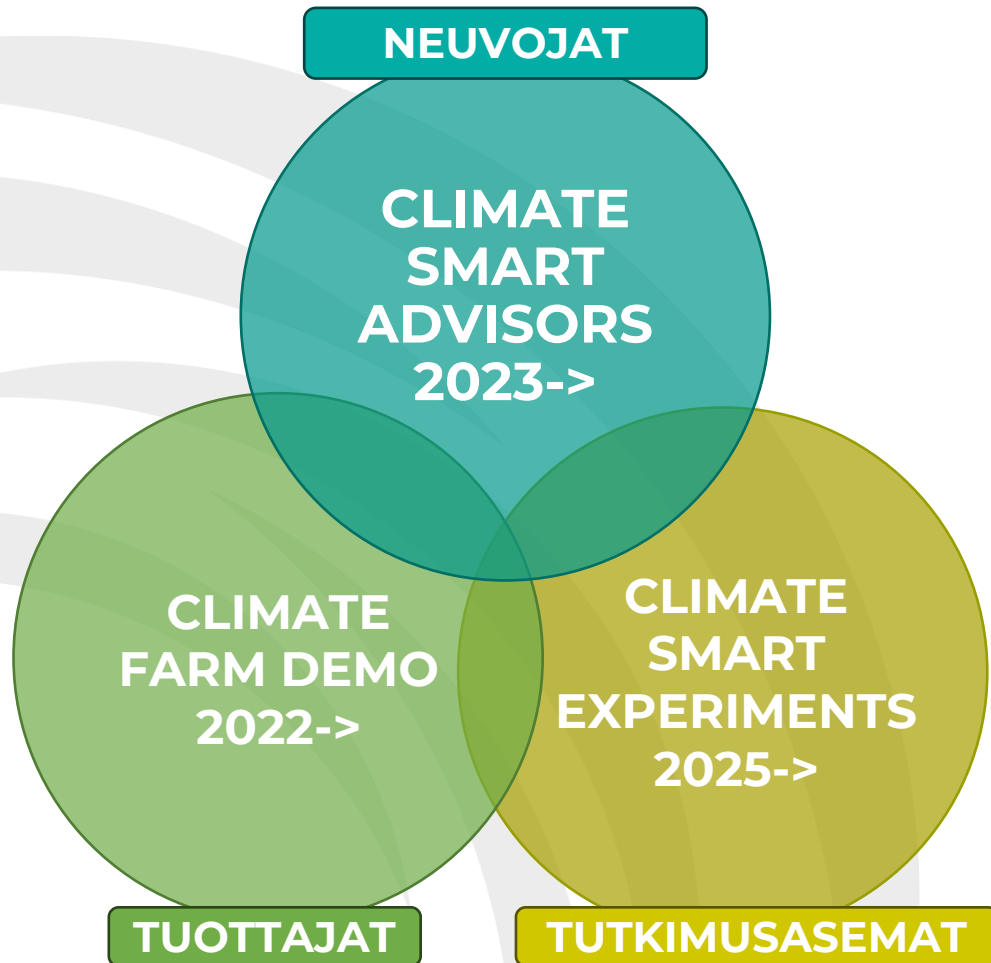
Lyhyesti:

- 27 maata
- 75 partneria
- 4/ 2023 - 3/ 2030
- 20M €
- Suomesta Proagria Keskusten Liitto ja Etelä-Pohjanmaa

ClimateSmartAdvisors

- Tuo esille ja tukee **neuvonnan ratkaisevaa roolia ilmastoviisaiden innovaatioiden ja -käytäntöjen kehittämisessä ja levittämisessä.**
- **Vahvistamalla neuvonnan valmiuksia** tarjota kohdennettua neuvontaa
- **Aktivoi Euroopan maatalousasiantuntijoiden verkoston** nopeuttamaan ilmastoviisaiden tuotantomenetelmien käyttöönottoa

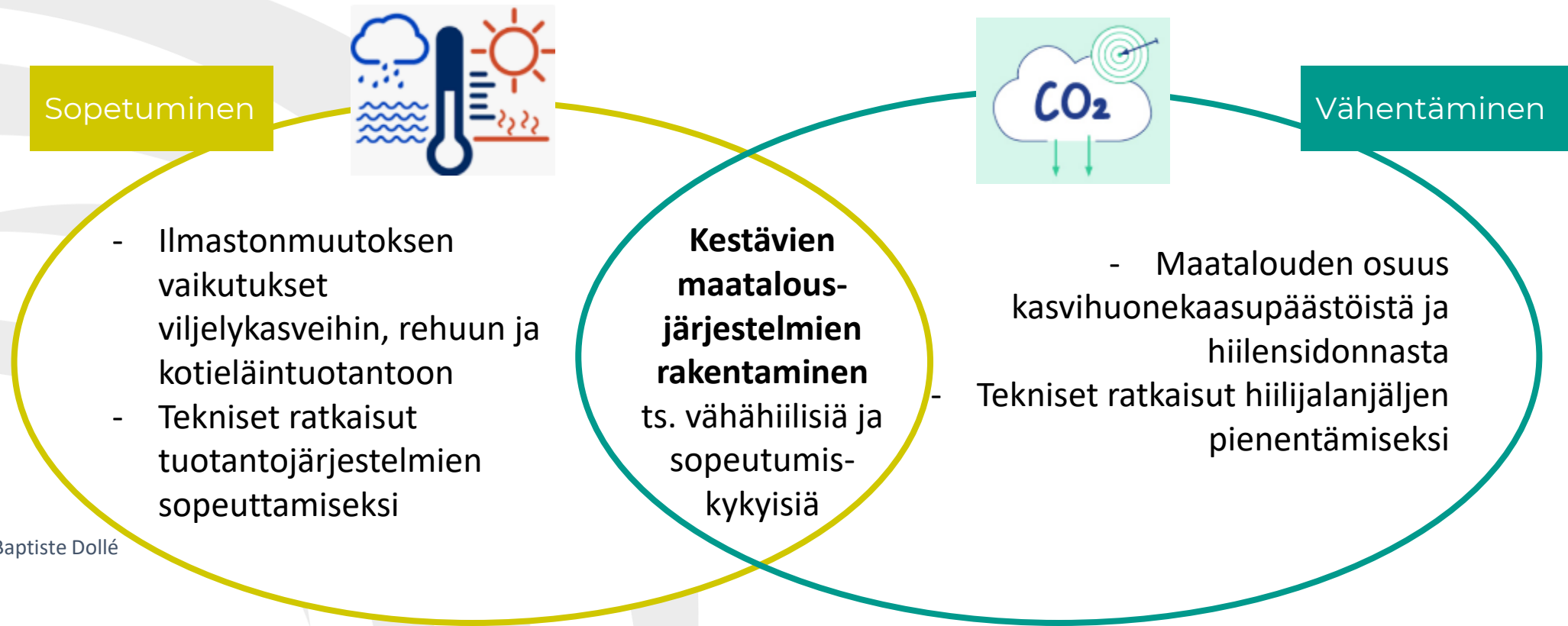
CLIMATE FARM DEMOSSA KEHITETTYJEN RATKAISUJEN TOTEUTTAMINEN JA JAKAMINEN

CFD + CSA + CSE
= 1 Climate Smart Farming network

Yhteydet kansallisella tasolla
(demotapahtumat,
kansalliset kokoukset jne.)
Yhteiset konferenssit...

Ilmastoviisaiden käytäntöjen nopeampi käyttöönotto

VALMIUKSIEN VAHVISTAMINEN KOHDENNETUN NEUVONNAN ANTAMISEKSI.

TEKNINEN

Neuvontatarpeet
Mittaustyökalut
Maaperä
johtaminen
Hillitseminen ja sopeutuminen

kulttuuriset käytännöt
täsmäviljely
hiilinielut
sopeutumiskäytännöt
Hiilidioksidipäästöjen arvioinnit

työkalut

MENETELMÄLLINEN

fasilitointitekniikat
Ryhmän fasilitointi
vertaiskeskustelun mahdollistaminen
riskinhallinta

Johtaminen & fasilitointi
Innovaatioiden johtaminen
valmennus
Itseohjautuvuus

Toiminnanohjaus & johtamisosaaminen
projektinhallinta
Innovaatioiden tukeminen

Suomen CoP-ryhmä: ProSoil

Communities of Practice (CoP) - 260 CoP:a 7 vuoden aikana = Ryhmä neuvojia, joilla on yhteinen huolenaihe, ongelma tai kiinnostus ilmastoaiheeseen. Osaamisen vahvistaminen 2-vuoden ajan.

Ensimmäinen CoP-ryhmä ProSoil aiheet:

Maaperän kasvukuntoon liittyvän neuvontaosaamisen ja työkalujen ymmärtäminen ilmastoviisaan maatalouden edistämiseksi.

Tavoitteet ja oppimiskysymykset

- Opitaan käyttämään tärkeimpiä maaperän kasvukunnon määrittämiseen liittyviä välineitä ja menetelmiä sekä tulkitsemaan tuloksia käytännönläheisesti ja tilakohtaisesti.
- Vahvistetaan neuvojien asiantuntemusta pellon vedenhallintaan liittyen. Tärkeimpien vesitalouden hallintaan liittyvien menetelmien ja toimenpiteiden oppiminen.
- Parannetaan eri maaperälajien tuntemusta. Materiaalin löytäminen neuvonnan tueksi.
- Oppia käyttämään tiivistymisen arviointiin liittyviä työkaluja ja sovelluksia
- Tiedonsoveltaminen käytäntöön esimerkkien avulla (esim. CFD-demonstraatioissa) kustannustehokkaasti. Neuvojien asiantuntemuksen vahvistaminen.

Jäsenet

Henna Latvala (vetäjä, EP), Alatalo Suvi, Kemppainen Meri-Tuuli, Satokangas Henna, Jäntti Laura, Nummijoki-Lahti Heli (EP), Knuutila Kati, Aila Noora, Anniina Säisä

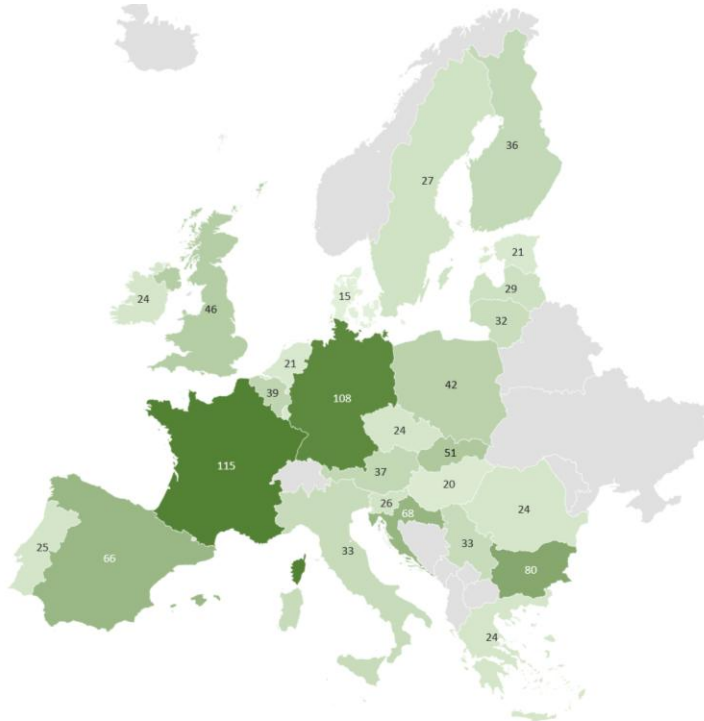

State-of-play selvitys ilmastoneuvonnan tilasta Suomessa ja Euroopassa

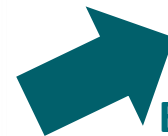

Kysely

- Sosiodemografiset ominaisuudet
- Toimijoiden välinen yhteistyö
- Tieto ja osaaminen ilmastoasioista
- Asenteet, motiivit ja esteet ilmastotoimissa

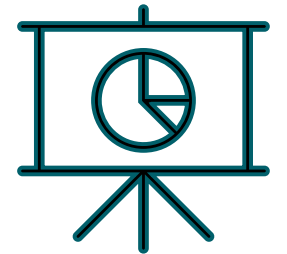
Kaikki projektimaat mukana

EU-laajuinen analyysi (D1.1)

Maakohtaiset selvitykset

Esittely kansallisissa vuosikokouksissa 2024 ja 2025

Reflektointi ja kommentit

Ilmastoneuvonnan haasteet Suomessa

CSA selvitys 2023/2024

Ilmastoaiheiden osaaminen ja ymmärrys:

- Ilmastotoimien monitahoisuus paremmin esille – EU:sta tulevan säännöstelyn taustan ymmärtäminen
- Vaihtoehtoisuuden ja ratkaisukeskeisyyden korostaminen viljelijöille
- Demojen ja konkreettisen esimerkkien esille tuominen tärkeää
- Asenteet Euroopan negatiivisimmat Suomessa

Ilmastotoimenpiteiden käyttöönotto:

- Uuden tiedon omaksuminen ja seuraaminen haastavaa
 - Miten erottaa olennainen valtavasta tietomäärästä
- Taloudelliset jarrut toimenpiteiden aloittamiseksi, epävarmuus hyödyistä
- Eri menetelmien tunteminen ja tunnistaminen, josta olisi helppo lähteä kokeilemaan

Osaamisen kehittäminen:

- Maaperän hyvinvointi, valmentaminen, muutoksen johtaminen, vertaisoppiminen edelleen kehitettäviä aiheita
- Eri laskureiden välisten erojen ymmärtäminen
- Yhteistyötä tutkijoiden kanssa tulisi vahvistaa ja jossain määrin median kanssa, jotta viljelijöiden näkökulmat tulisivat paremmin esiin

Videot ja webinaarit

Farm Demo

@FarmDemo · 2,5 t. tilaajaa · 259 videota

Climate Farm Demo is a pan-European network of Pilot Demo Farmers (PDFs) covering 28 ...lisää

climatefarmdemo.eu ja 4 muuta linkkiä

Tilaa

Etusivu

Videot

Soittolistat

Luodut soittolistat

Lajittelu

Train the Trainer (TTT) - ClimateSmartAdvisors

Päivitetty tänään

Näytä koko soittolista

Organic sector

Näytä koko soittolista

Webinars (CFD/CSA)

Näytä koko soittolista

Videostatements_for_Social Media

Näytä koko soittolista

Rewarding mechanisms

Näytä koko soittolista

Additives

Näytä koko soittolista

Manure management

Näytä koko soittolista

Herd management

Näytä koko soittolista

Biogas production

Päivitetty tänään

Energy management

Näytä koko soittolista

Soil health and biodiversity

Näytä koko soittolista

Crops management

Päivitetty tänään

Kooste neuvonnassa käytettävissä työkaluista ja menetelmistä

<https://www.farmingforclimate.eu/>

Quiz about climate change and agriculture practices for adaptation from Agriadapt	
 General objective	To bring and discuss knowledge and facts about climate change. To raise awareness about the impacts of climate change for agriculture.
 When and for whom could it be useful in the CSA project	Can be used in a discussion group or during a training.
 Number of participants	No limit. If you want to discuss the results with the participants and have a large group, you could make smaller discussion groups
 Preparation time Exercise time	→ 5 minutes → around 60 minutes depending on group size and discussion
 Online or face-to-face	Face-to-face or online
 Material needed	https://awa.agriadapt.eu/en/quiz You can : - Let each person answer the quiz on their own phone or computer - Share your screen and let people answer by raising hands on each question
 Process	Chose your region in Europe : Nordic, continental, oceanic or Mediterranean. Go from one question to the other, explain and discuss the answers with the participants.
Advantages and/or drawbacks	The data is coming from a project with Estonian, German, French and Spanish partners. These countries are in focus and taken as example for representing the different regions. The available languages are : - For the Mediterranean quiz : Spanish and English - For the oceanic quiz : French and English - For the continental quiz : German and English - For the Nordic quiz : Estonian and English After this sequence, you can use the other tools of Agriadapt with weather data and prediction and the catalogue of adaptation measures.
 Tips (if you have some)	It is important to take time to discuss the different aspects acknowledging the experience and feelings of the participants, which might be different from the correct / incorrect answers.

Advisory methods & tools

WEEDS CONTROL BINGO:
Identifying weeds for targeted control

Identify weeds at different stages to perform more targeted treatments. Spraying to be reduced and e...

Give technical climate advice

Advisory methods & tools

The nitrogen and carbon planner NDICEA

The NDICEA tool supports sustainable nitrogen and carbon management, particularly in organic and low...

Give technical climate advice

Advisory methods & tools

Carbonometer

A fun tool to raise awareness of the challenges of global warming based on real farm data and realis...

Give technical climate advice

Advisory methods & tools

GROW (Goal-Reality-Options-Will)

A 4-Step approach for doing advisory on a farm visit.

Support change through social interactions

Ilmastoviljelyn arkiston kehittäminen

- CLieNFarms
- OrganicClimateNet
- ClimateFarmDemo
- ClimateSmartAdvisors

Lanseeraus vuoden 2025 aikana

Viljelykäytännöt

Hiilidioksidipäästöjen
arviointityökalut

Neuvonnan
työkalut ja
menetelmät

Koulutus-
materiaalit

**Funded by
the European Union**

This project has received funding from the Horizon Europe research and innovation programme under Grant Agreement No **101084179**

**European Vocational Excellence
for Climate Smart Agriculture**

Co-funded by
the European Union

ilmastoAKIS 20.11.2025/ Karoliina Jylhä, Sedu Ilmajoki

Mistä on kyse?

- Ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden (=COVE) tavoitteena on tukea ammatillisen koulutuksen toimijoita mukauttamaan koulutustarjontaansa elinkeinoelämän tarpeisiin.
- Alueellisen yhteistyön lisäksi huippuyksiköt muodostavat Eurooppaan ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden foorumeja (European platforms of Centres of Vocational Excellence), jotka vahvistavat ammatillisen koulutuksen roolia innovaatioiden tuottamisessa ja alueellisessa kehittämisessä.

EUROPEAN VOCATIONAL EXCELLENCE FOR CLIMATE SMART AGRICULTURE

- 22 hankekumppania
- Hankeaika 01/2024–03-2028
- Hankkeen saama rahoitus EU:lta 3 997 000 €, josta Suomen osuus 846 000 € ja Sedun osatoteutus 230 000 €
- 6 maata: Tanska, Suomi, Alankomaat, Puola, Italia ja Espanja
- Suomen hankekumppanit: KPEDU Kannus (pää toteuttaja ja koordinaattori), Sedu Ilmajoki, ProAgria Keski-Pohjanmaa ja Lapin ammattikorkeakoulu

Tavoitteet hankkeessa

- Muodostetaan yhdessä yksi eurooppalainen ilmastoviisaan maatalouden ammatillisen koulutuksen verkosto eli POVE (= Platform of European Vocational Excellence)
--> puhumme myös EVECSA-verkostosta
- POVE-verkosto koostuu alueellisista huippuyksiköistä eli COVEista (= Centers of Vocational Excellence)
- Alueellinen huippuyksikkö on itsessään myös verkosto, jonka Suomessa muodostavat neljä hankekumppania – KPEDU Kannus, Sedu Ilmajoki, ProAgria Keski-Pohjanmaa ja Lapin ammattikorkeakoulu.

- Verkoston toiminta kulminoituu kahden fyysisen oppilaitoksen, KPEDU Kannuksen ja Sedu Ilmajoen ympärille
 - Tavoitteena on, että kumpikin oppilaitos kehittyy ilmastoviisaan maatalouskoulutuksen paikalliseksi osaamiskeskukseksi
 - Verkostojen luomisessa ja kehitystyössä vahvassa roolissa ovat ProAgria Keski-Pohjanmaa ja Lapin ammattikorkeakoulu ja koko EVECSA-verkosto
 - Tekemämme kehitystyön ydintä on vahva työelämälähtöinen yhteistyö, tarjottavien koulutusten työelämälähtöisyyden vahvistaminen sekä ammatillisen koulutuksen roolin vahvistaminen innovaatioiden tuottamisessa ja alueellisessa kehittämisessä

- **Ammatillisen koulutuksen tärkein tehtävä on kouluttaa osaajia työelämän tarpeisiin, minkä lisäksi**

- **Luonnonvara- ja maatalousoppilaitokset opetusmaatiloineen** edustavat maakuntiensa elinkeinorakenteen kannalta erittäin tärkeitä koulutuksen järjestäjiä ja osaamisen kehittäjiä, jotka luovat kestäväää pohjaa maakuntiemme ilmastoviisaalle alkutuotannolle
- **Toimimme ja voimme toimia yhteistyökumppaneina** monille eri tahoille, jotka ovat kiinnostuneita opetustilojen ympäristöistä hankkeiden ja tutkimuksen merkeissä

SUOMI-COVEn TEEMOJA

Ilmastonmuutos ja maatalous

Ilmastoviisas peltoviljely

Ilmastoviisas kotieläintuotanto

Maatalouden energiatehokkuus ja -lähteet

Metsät ja ilmastonmuutos

Ilmastoyrittäjyydestä uutta liiketoimintaa

Maa- ja metsätalouden vesitalous

Lisätietoja

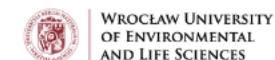
- <https://climatesmart4agri.eu/>
 - Sivuston kautta mahdollisuus myös uutiskirjeen tilaamiseen
- LinkedIn: EVECSA
- Facebook: EVECSA
- [Opetustilat - Maaseutuverkosto](#)
- [Ilmajoen opetusmaatila – Maaseutuverkosto](#)
- [Ollikkalan opetusmaatila – Maaseutuverkosto](#)
- [ProAgria | ProAgria Keski-Pohjanmaa](#)
- [Etusivu - Lapin ammattikorkeakoulu](#)

Coordinator

Partners

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Project Number: 101144013
ERASMUS-EDU-2023-PEX-COVE

European Vocational Excellence for Climate Smart Agriculture

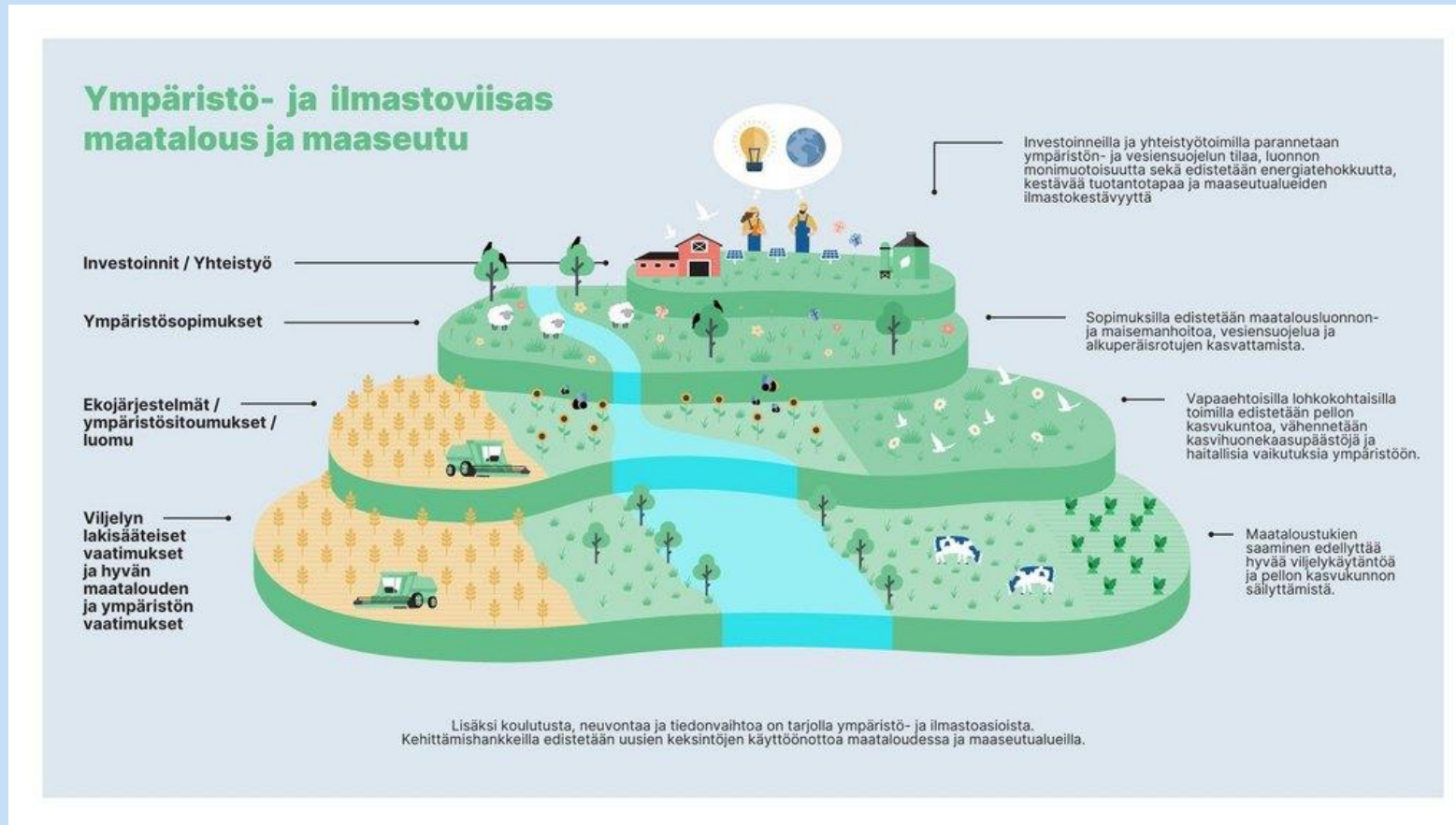

EU:n maaseuturahoitus ilmastotyön tukena

Salla Ruuska, Maaseutuverkosto

Kansallinen ilmastoAKIS-työpaja –
Ratkaisut, haasteet ja hyvät
käytännöt 20.11.2025

Maaseutu on ilmastotyön tärkein paikka.

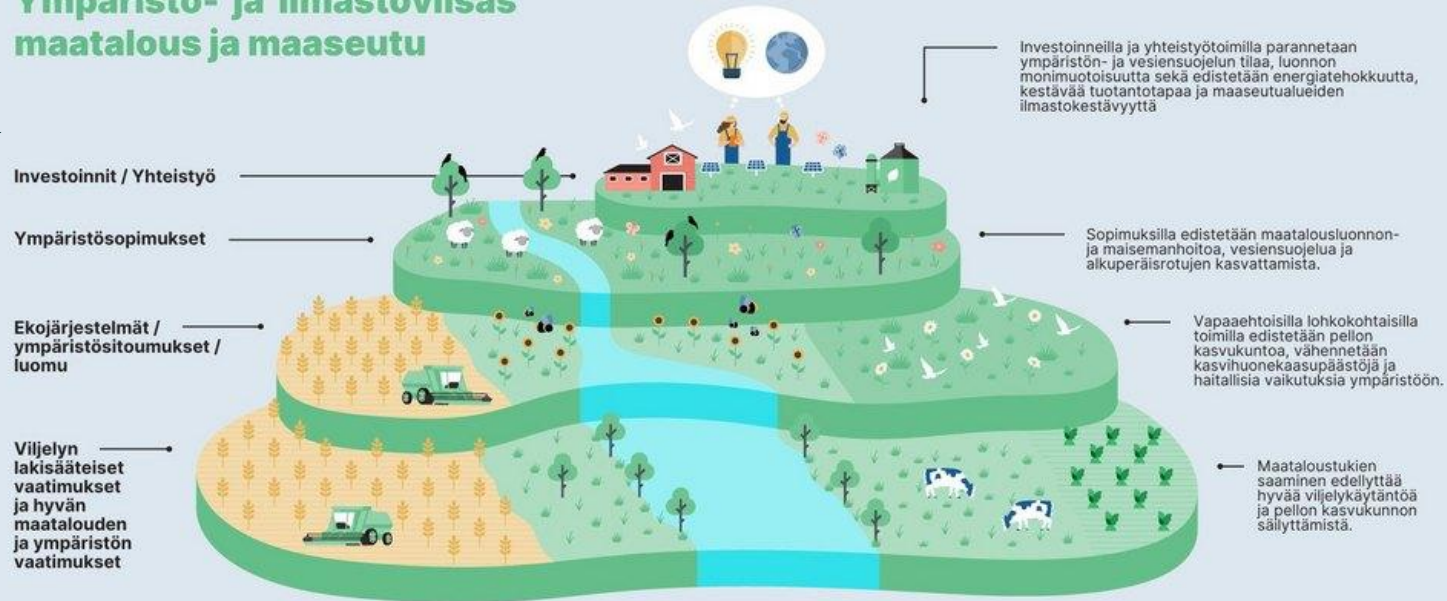

- Suomen pinta-alasta 95% on maaseutua.
- Tällä rahoituskaudella korostuvat aktiivinen ruuantuotanto, ilmasto- ja ympäristöviisas maatalous sekä uudistuva ja monipuolinen maaseutu.
- Ympäristö- ja ilmastotyötä tehdään monella tasolla.

Maaseutu on ilmastotyön tärkein paikka.

Ympäristö- ja ilmastoviisas maatalous ja maaseutu

Lisäksi koulutusta, neuvontaa ja tiedonvaihtoa on tarjolla ympäristö- ja ilmastoasioista. Kehittämishankkeilla edistetään uusien keksintöjen käyttöönottoa maataloudessa ja maaseutualueilla.

- Suomen pinta-alasta 95% on maaseutua.
- Tällä rahoituskaudella korostuvat aktiivinen ruuantuotanto, ilmasto- ja ympäristöviisas maatalous sekä uudistuva ja monipuolinen maaseutu.
- Ympäristö- ja ilmastotyötä tehdään monella tasolla.

10 faktaa
yleishyödyllistä ilmasto- ja ympäristöinvestoinneista

1 Tukea voi saada yhdistys tai muu julkis- tai yksityis-oikeudellinen yhteisö, kuten kunta, kyläyhdistys, maamiesseura tai oppilaitos. Et voi siis saada tukea yksityishenkilönä.

2 Voit käyttää ilmasto- ja ympäristöinvestointien tukea koneiden, laitteiden ja välineiden hankkimiseen sekä rakennuskustannuksiin. Hankinnat voivat olla myös aineettomia, kuten ohjelmistoja ja alustoja.

3 Voit kattaa rahoituksella vesien-suojelusta ja -kunnostuksesta aiheutuvia kuluja.

4 Energiansäästöä ja energiatehokkuutta parantavia hankintoja tuetaan, esimerkiksi aurinkopaneelin hankintaa yhteiskäytössä oleviin tiloihin.

5 Voit saada tukea kierrätystä edistäviin hankintoihin, kun ne tulevat yhteiseen käyttöön.

6 Voit kattaa tuella kustannuksia, jotka aiheutuvat maiseman uudistamisesta ja luonnon monimuotoisuuden parantamisesta.

7 Tuettava kohde pitää olla yhteisessä käytössä. Tee maanomistajien kanssa tarpeeksi pitkät sopimukset alueen käytöstä.

8 Voit saada tukea korkeintaan 80 prosenttia investoinnin hyväksyttävistä, kohtuullisista kustannuksista.

9 Haku on jatkuva ja voit täyttää hakemuksen verkossa.

10 Hae tukea alueesi ELY-keskuksesta tai Leader-ryhmästä. Ota yhteyttä ELY-keskukseen tai Leader-ryhmään ennen hakemuksen lähettämistä.

Tiesitkö, että yleishyödyllisiä ilmasto- ja ympäristöinvestointeja tuetaan EU:n maaseutu-rahoituksen hanketuilla?

Katso lisätiedot ja hae!
<https://maaseutu.fi/kehittajalle/ymparisto-ja-ilmasto/>

Euroopan unionin osarahoittama
maaseutu.fi

Yleishyödylliset investoinnit

- Ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen
- Luonnonvarojen kestäväan hoitoon

Usein hyödynnetty

- Lämmitysjärjestelmien uusimiseen (uusiutuva energia)
- Vesistöjen kunnostukseen ja hoitokalastukseen
- Aurinkoenergian käyttöönottoon

Ei-tuotannolliset investoinnit kosteikkoihin

Ilmasto- ja ympäristö- hankkeet

Mihin tukea voi esimerkiksi saada?

- toimiin, jotka tehostavat tai säästävät energian käyttöä
- luonnon monimuotoisuuden lisäämiseen
- uusien, luonnonvaroihin liittyvien liiketoiminta-mahdollisuuksien luomiseen
- ravinteiden kierrätyksen ja vesiensuojelun edistämiseen
- ruokahävikin vähentämiseen
- ilmastonmuutokseen, luonnonvaroihin tai luonnon monimuotoisuuteen liittyvän asiantuntemuksen lisäämiseen
- kokeiluun, jossa testataan tuotteen, palvelun tai menetelmän toteutuskelpoisuutta

Paljonko tukea voi saada?

Tukea voi saada korkeintaan 60, 80 tai 100 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä, kohtuullisista kustannuksista.

Mihin tukea voi käyttää?

- työntekijöiden palkkauskuluihin
- matkakustannuksiin
- asiantuntijoiden palkkioihin
- ostopalveluihin
- pienhankintoihin
- kohtuullisiin tarjoilukustannuksiin
- kansainväliseen yhteistyöhön liittyviin kustannuksiin
- toimistokuluihin
- vuokriin
- hankkeen ohjaus-ryhmän kuluihin

Kuka voi hakea?

Hakija voi olla yksityis- tai julkisoikeudellinen yhteisö, kuten kunta, kylä, yhdistys tai oppilaitos. Hankkeella tulee olla vähintään kaksi toteuttajaa.

Voit hakea erikseen tukea myös yleishyödylliseen investointiin, joka edistää ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista, luonnonvarojen kestävää hoitoa tai luonnon monimuotoisuutta.

Kiinnostuitko?

Ota yhteyttä oman alueesi ELY-keskukseen tai Leader-ryhmään.

Hankerahoitusta maaseudun ilmasto- ja ympäristötekoihin

- Haluatko edistää
 - luonnon monimuotoisuutta
 - suojella vesistöjä
 - hillitä ilmastonmuutosta?
- Tuki on tarkoitettu yhteisöille, kuten kunnille, kylille, yhdistyksille tai vaikka oppilaitoksille!
- Ilmasto- ja luonnonvarayhteistyöhankkeet
- [Kehittäjälle - Maaseutu.fi](https://maaseutu.fi/kehittajalle)
- [Ympäristö- ja ilmastohankkeet - Maaseutu.fi](https://maaseutu.fi/ymparisto-ja-ilmastohankkeet)

Ilmasto- ja ympäristö- hankkeet

Mihin tukea voi esimerkiksi saada?

- toimiin, jotka tehostavat tai säästävät energian käyttöä
- luonnon monimuotoisuuden lisäämiseen
- uusien, luonnonvaroihin liittyvien liiketoiminta-mahdollisuuksien luomiseen
- ravinteiden kierrätyksen ja vesiensuojelun edistämiseen
- ruokahävikin vähentämiseen
- ilmastonmuutokseen, luonnonvaroihin tai luonnon monimuotoisuuteen liittyvän asiantuntemuksen lisäämiseen
- kokeiluun, jossa testataan tuotteen, palvelun tai menetelmän toteutuskelpoisuutta

Paljonko tukea voi saada?

Tukea voi saada korkeintaan 60, 80 tai 100 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä, kohtuullisista kustannuksista.

Mihin tukea voi käyttää?

- työntekijöiden palkkauskuluihin
- matkakustannuksiin
- asiantuntijoiden palkkioihin
- ostopalveluihin
- pienhankintoihin
- kohtuullisiin tarjoilukustannuksiin
- kansainväliseen yhteistyöhön liittyviin kustannuksiin
- toimistokuluihin
- vuokriin
- hankkeen ohjaus-ryhmän kuluihin

Kuka voi hakea?

Hakija voi olla yksityis- tai julkisoikeudellinen yhteisö, kuten kunta, kylä, yhdistys tai oppilaitos. Hankkeella tulee olla vähintään kaksi toteuttajaa.

Voit hakea erikseen tukea myös yleishyödylliseen investointiin, joka edistää ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista, luonnonvarojen kestävää hoitoa tai luonnon monimuotoisuutta.

Kiinnostuitko?

Ota yhteyttä oman alueesi ELY-keskukseen tai Leader-ryhmään.

Tervetuloa mukaan

- [Maaseutuverkosto – Maaseutuverkosto](#)
 - Tapahtumat
 - Hankerekisteri
 - Maaseutuverkoston toimintasuunnitelma 2026 kommentoitavaksi tämän vuoden puolella
- [Uusia menetelmiä luonnonvara-alojen sopeutumisosaamiseen – tervetuloa webinaariin 4.12.2025 - Valtakunnallinen ilmastoyksikkö - ELY keskus](#)
- [Tuoretta tietoa opetukseen ja neuvontaan – mutta miten? Työpaja Helsingissä 7.1.2026 - Maaseutuverkosto](#)
 - Tule mukaan työpajaan pohtimaan, miten hankkeiden tuottama tieto saataisiin entistä paremmin maatalouden koulutuksen ja neuvonnan käyttöön.

Tarinakorttityöskentely

Jakaudutaan pienryhmiin (3–5 henkilöä)

1) Jokainen pohtii ensin omalta kohdaltaan: mikä jo toimii omassa työssäni (tai organisaatiossani/alueellani) ilmastotyössä (5min)

→ Lyhyt purku positiivisista

2) Jokainen ryhmä saa kaksi tarinakorttia, joissa on kuvitteellinen henkilö eri roolissa

Ryhmä pohtii:

- Mitä tämä henkilö tarvitsee, jotta voi toimia ilmastoälykkäästi?
- Mitä hän tarvitsee tuekseen neuvonnalta, koulutukselta tai järjestelmältä?
- Mitä esteitä tai haasteita hän kohtaa?
- Mikä jo toimii hänen kannaltaan hyvin?
- + roolin oma kysymys

Ryhmät kirjaavat vastaukset post-it lapuille ja priorisoivat ne fläppipaperin sarakkeisiin: voi tehdä heti, tarvitsee yhteistyötä, tarvitsee lisäresursseja/päätöksiä

Aikaa: 45 min (30 min työskentely, 15 min priorisointi)

Tavoitteena tunnistaa eri toimijoiden näkökulmista:

- Mitä **haasteita** ilmastoälykkäässä maatalousneuvonnassa ja koulutuksessa kohdataan
- Mitä **tarvitaan**, että siirtymä ilmastoälykkääseen viljelyyn olisi mahdollinen.
- Mikä **jo toimii** ja miten sitä voitaisiin paremmin hyödyntää

Priorisointi ryhmissä

1. Fläpille kolme saraketta:

- Voimme tehdä heti
- Tarvitsee yhteistyötä
- Tarvitsee lisäresursseja / päätöksiä

2. Käykää läpi tarinakorttien pohjalta nousseet ideat ja sijoittakaa ne sarakkeisiin.
- Kirjatkaa 1 idea per post-it, jotta ne voidaan siirtää seuraavaan vaiheeseen.

3. Valitkaa 3 tärkeintä toimenpidettä

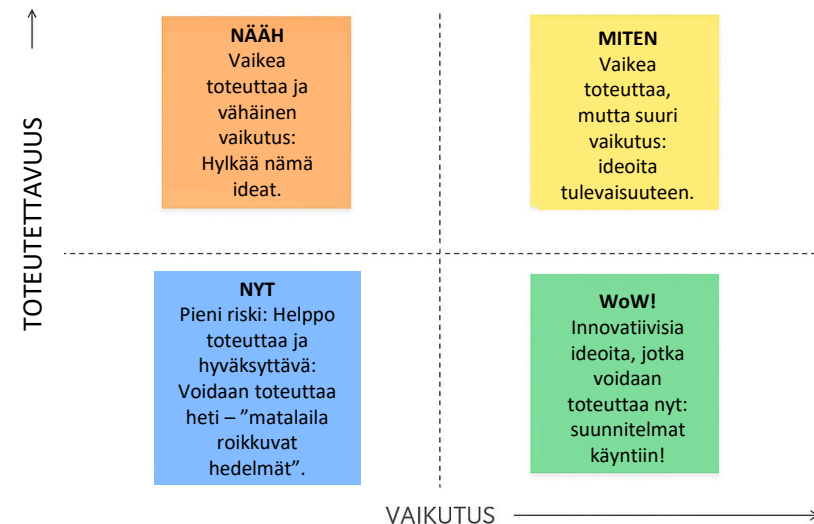
Voimme tehdä heti	Tarvitsemme yhteistyötä	Tarvitsemme lisäresursseja / päätöksiä

Ryhmittely yhdessä– priorisointi

Priorisointi yhdessä– mistä tulisi aloittaa? nopeita / vaatii resursseja / yhteistyötä jne.

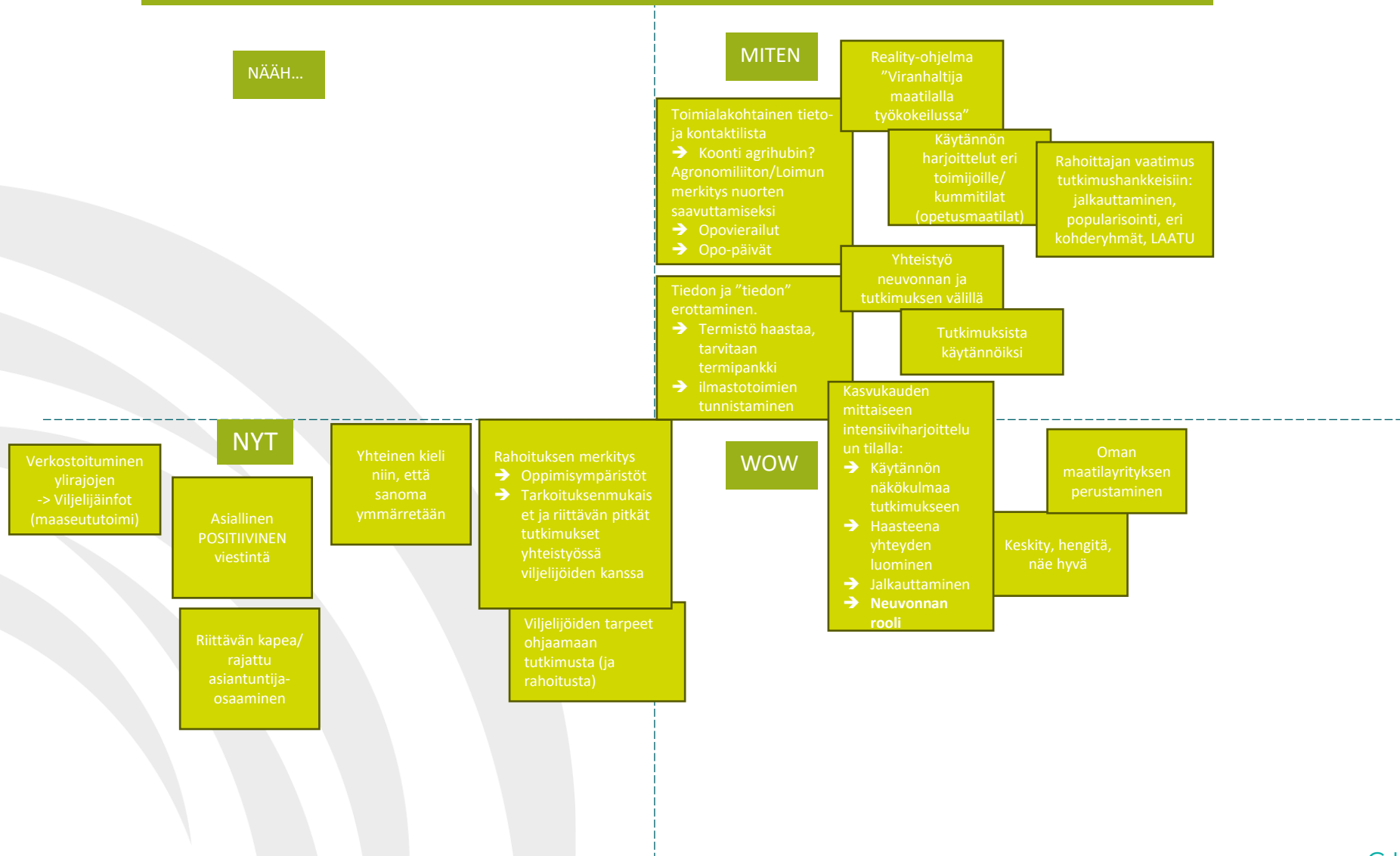
1. Jokainen ryhmä tuo 3 tähdellä merkittyä ideaa ja esittelee ne lyhyesti.
2. Ideat asetellaan nelikenttään:
 - Vaikutus ilmastoälykkyyteen (pieni → suuri)
 - Toteutettavuus (vaikea → helppo)
3. Keskustelu:
 - Mitkä ovat nopeat voitot (helppo + korkea vaikutus)?
 - Mitkä vaativat resursseja tai päätöksiä (vaikea + korkea vaikutus)?

HOW-NOW-WOW-MATRIISI

HOW-NOW-WOW-MATRIISI - TULOKSET

TOTEUTETTAVUUS ↑

VAIKUTUS →

Ryhmätyön tavoite

Tunnistaa eri toimijoiden näkökulmista:

- mitä haasteita ilmastoälykkäässä maatalousneuvonnassa ja koulutuksessa kohdataan
- mitä tarvitaan, että siirtymä ilmastoälykkääseen viljelyyn olisi mahdollinen.
- mikä jo toimii ja miten sitä voitaisiin paremmin hyödyntää

Lopuksi - keskustelu

- Mitä minä voin tehdä omassa roolissani – mitä tarvitsen tuekseni?
- Mikä yhdistää eri roolien näkökulmia?
- Mitä voimme lähteä tekemään heti?
- Missä tarvitaan yhteistyötä tai tukea?
- **Miten ilmastoAKIS voisi vauhdittaa näitä toimia?**
- **Järjestävien tahojen kommenttipuheenvuorot – miten eteenpäin hankkeen kannalta**

Keskustelu jatkuu!

+Yhteenveto ja työpajan tulokset

Agrihubi:

<https://maaseutuverkosto.fi/keskusteluryhmat/ilmastoakis/>

CLIMATE
SMART
ADVISORS

Kiitos!

Olethan matalalla kynnyksellä yhteydessä!

Maria Suomela, maria.suomela@proagria.fi

**Funded by
the European Union**

This project has received funding from the Horizon Europe research and innovation programme under Grant Agreement No 101084179